

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی
پردیس بین الملل

رساله دکتری پرستاری

"تبیین تجربه زیسته بیماران از حفظ کرامت انسانی"

استاد راهنما: دکتر محمدعلی چراغی

استاد مشاور: دکتر علیرضا نیکبخت نصرآبادی

دانشجو: آرپی مانوکیان

شهریور ۱۳۹۲

تبیین تجربه زیسته بیماران از حفظ کرامت انسانی

چکیده

زمینه: در حرفه پرستاری، حفظ کرامت انسانی بیمار یکی از مهمترین وظایف حرفه ای می باشد که همواره در استانداردهای بین المللی و ملی حرفه پرستاری مورد تأکید قرار گرفته است. در حقیقت، جوهره و ماهیت اساسی مراقبت در پرستاری، حفاظت از منزلت انسانی بیمار بوده و احترام به مقام و ارزش انسانی وی، محور اصلی فعل پرستاری را تشکیل می دهد. تحقق تکریم بیمار، و به تبع آن، ارتقای کیفیت خدمات مراقبتی و افزایش رضایتمندی بیماران، ضرورت تبیین معنا و مفهوم این پدیده بر اساس تجارب زیسته بیماران را بیش از پیش خاطر نشان می نماید. لذا به همین منظور، پژوهش حاضر با هدف تبیین تجربه زیسته بیماران از حفظ کرامت انسانی خود در بالین انجام شد.

روش کار: در این مطالعه کیفی که با استفاده از رویکرد پدیدارشناسی تفسیری انجام شد، ۱۴ مشارکت کننده (۹ زن و ۵ مرد) به روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. گردآوری داده ها طی ۱۶ مصاحبه فردی، نیمه ساختارمند و عمیق انجام شد. متن مصاحبه ها ضبط گردید و پس از پیاده سازی با رویکرد دیکلمن، آلن و تنر (۱۹۸۹) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه معنای حفظ کرامت انسانی بیمار در قالب ۳ درون مایه اصلی و ۹ درون مایه فرعی پدیدار شد. درون مایه اصلی "صیانت ایجابی از شأنیت ذاتی انسان" متشکل از دو درون مایه فرعی "احترام به فطرت برابر انسانی" و "عدم تنزل جایگاه انسانی به سطح شیء"؛ درون مایه اصلی "خدمت توأم با عشق و ملاحظت" شامل دو درون مایه فرعی "همراه با بیمار بودن" (متشکل از "همدلی" و "نوع دوستی") و "القای احساس مقبول و محبوب بودن"؛ و درون مایه اصلی "خدمت حرفه ای استعلایی اکرام بخش" شامل درون مایه های فرعی "تعهد حرفه ای، پاسخگویی و مسئولیت پذیری"، "رعایت حقوق بیمار" و "توفیق" بود.

نتیجه گیری: در مجموع یافته های این پژوهش نشان داد که حفظ کرامت انسانی بیمار یعنی مکلف بودن عوامل مراقبتی درمانی در عمل به تکلیف الهی خود مبنی بر صیانت ایجابی از شأنیت ذاتی انسان که نشأت گرفته از ذات لایزال الهی است. در این راستا، پرستار با بهره گیری از ظرفیتهای متعدد انسانی خویش همچون همدلی و ارائه خدمت توأم با عشق و ملاحظت، قادر خواهد بود عشق نهادینه شده در وجود انسانی بیمار و وجود خویشتن را متجلی و حفظ شأنیت انسانی بیمار را در انجام مراقبتهای خود نشانه رود. همچنین، از آنجایی که یکی از معانی حفظ کرامت انسانی بیمار در ارتباط با خدمت حرفه ای استعلایی و توفیق پدید آمد؛ می توان چنین استنتاج نمود که حفظ کرامت انسانی بیمار بر محور این مضمون، زمینه ساز تحقق و اعتلای حیات معقول فردی و حرفه ای نیز می باشد.

واژه های کلیدی: حفظ کرامت انسانی، بیمار، پدیدارشناسی تفسیری

**Tehran University of Medical Sciences
Nursing and Midwifery School
International Campus**

PhD Dissertation in Nursing

**Patients' lived-experiences of
dignity maintenance**

Supervisors:

Dr. Mohammad Ali Cheraghi

Dr. Alireza Nikbakht Nasrabadi

Written by:

Arpi Manookian

Sep ۲۰۱۳

Abstract

Background: In nursing profession, patient's dignity preservation is one of the most important professional duties, which is emphasized by national and international nursing standards. Indeed, patient's dignity preservation is the essence of nursing care and respecting his/her human dignity is considered as the core of nursing practice. It is essential to overview and to discover the meaning of patients' dignity preservation based on their lived experiences to maintain and respect patients' dignity and consequently promote the quality of provided services and patients' satisfaction. For this purpose, the present study aimed to discover patients' lived experiences of human dignity maintenance in bedside.

Method: In this qualitative study which was conducted using interpretive phenomenological approach, 14 participants (9 women and 5 men) were purposefully selected. Data were collected during 16 individual, semi-structured and deep interviews. The recorded interviews were transcribed and were analyzed by Diekelmann, Allen and Tanner (1989) approach.

Findings: The findings of this study resulted in 3 main themes and 9 subthemes regarding the meaning of patients' dignity preservation. The first main theme emerged as: "Exigency preservation of innate human dignity" consists of two subthemes "respect equal human nature"; the second one as "serve based on love and kindness" including two subthemes "being with patient" (consist of two other subthemes as: "compassion" and "altruism") and "inspiring the sense of being accepted and beloved"; furthermore, the third main theme emerged as "dignifying transcendental professional service" including three subthemes as: "professional commitment, accountability and responsibility", "upholding patients' rights" and "enlightenment".

Conclusion: Findings of this study showed that the meaning of patient's dignity maintenance refers to healthcare agents Divine obligation regarding exigency preservation of human innate dignity, which rooted from Divine origin. Also, healthcare professionals would be able to manifest the human love that is natured in theirs and also patients' entity, and consequently actualize patient's dignity preservation by benefiting their numerous human capacities such as compassion and providing care based on affection, love and kindness. Furthermore, since the other meaning of the patient's dignity preservation refers to providing professional services in a context of enlightenment, it should be considered as a ground to reach individual and professional intellectual life.

Keywords: human dignity preservation, patient, interpretive phenomenology